

2016

Министерство за финансии

Сектор за јавна внатрешна
финансиска контрола

**ГОДИШЕН ИЗВЕШТАЈ
ЗА ФУНКЦИОНИРАЊЕ НА СИСТЕМОТ НА ЈАВНА ВНАТРЕШНА ФИНАНСИСКА
КОНТРОЛА ЗА 2016 ГОДИНА**

СОДРЖИНА

	Страна
РЕЗИМЕ	4
1. ВОВЕД	6
2. ДОСТАВЕНИ ГОДИШНИ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ ЗА 2016 ГОДИНА	6
3. ИЗВЕШТАЈ ЗА КВАЛИТЕТОТ И СОСТОЈБАТА НА ФИНАНСИСКОТО УПРАВУВАЊЕ И КОНТРОЛА	8
3.1 Состојба во финансиското управување и контрола на централно ниво.....	8
3.2 Состојба во финансиското управување и контрола на локално ниво.....	9
3.3 Воспоставување децентрализиран систем на финансиско управување и контрола.....	10
3.4 Резултати од спроведената самопроценка на компонентите на финансиското управување и контрола.....	11
3.5 Постигнат напредок во финансиското управување и контрола во 2016 година	13
3.6 Утврдени слабости	14
3.7 Поединечни извештаи	15
4. ИЗВЕШТАЈ ЗА ИЗВРШЕНИТЕ РЕВИЗИИ И АКТИВНОСТИ НА ВНАТРЕШНАТА РЕВИЗИЈА ВО ЈАВНИОТ СЕКТОР ВО 2016 ГОДИНА	16
4.1 Состојба на внатрешната ревизија на централно и локално ниво согласно евиденцијата на Централната единица за хармонизација.....	16
4.2 Состојба на внатрешната ревизија на централно и локално ниво согласно доставените годишни извештаи за 2016 година	17
4.2.1 Состојба на внатрешната ревизија на централно ниво согласно доставените годишни извештаи за 2016 година.....	18
4.2.1.1 Постигнат напредок во внатрешната ревизија на централно ниво во 2016 година во однос на претходната година.....	21
4.2.1.2 Утврдени слабости во внатрешната ревизија на централно ниво во 2016 година во однос на претходната година.....	22
4.2.2 Состојба на внатрешната ревизија на локално ниво согласно доставените годишни извештаи за 2016 година	22
4.2.2.1 Постигнат напредок во внатрешната ревизија на локално ниво во 2016 година во однос на претходната година	26
4.2.2.2 Утврдени слабости во внатрешната ревизија на локално ниво во 2016 година во однос на претходната година	27

4.3 Спроведена сертификација на внатрешните ревизори	27
4.4 Поединечни извештаи	27
ЗАКЛУЧОЦИ	27
ПРИЛОГ I. Прегледи	28
ПРИЛОГ II/1 Поединечни извештаи за квалитетот и состојбата на системот за финансиско управување и контрола на субјектите на централно ниво.....	49
ПРИЛОГ II/2 Поединечни извештаи за квалитетот и состојбата на системот за финансиско управување и контрола на субјектите на локално ниво.....	197
ПРИЛОГ II/3 Поединечни годишни извештаи за извршените ревизии и активностите на внатрешната ревизија на централно ниво	276
ПРИЛОГ II/4 Поединечни годишни извештаи за извршените ревизии и активностите на внатрешната ревизија на локално ниво.....	353

РЕЗИМЕ

Годишниот извештај за функционирање на системот на јавна внатрешна финансиска контрола за 2016 година претставува извештај за функционирањето на системот за финансиско управување и контрола и внатрешната ревизија во јавниот сектор во Република Македонија за 2016 година. Тој е изготвен согласно член 48, алинеа 11, од Законот за јавна внатрешна финансиска контрола („Службен весник на Република Македонија” бр. 90/2009, 12/2011, 188/2013 и 192/15) и Правилникот за формата и содржината на извештаите и изјавата за квалитетот и состојбата на внатрешните контроли од годишниот финансиски извештај („Службен весник на Република Македонија” бр.147/2010, 34/2011 и 113/14).

Обврската за доставување на Годишен финансиски извештај за 2016 година ја исполнија 82% од субјектите од јавниот сектор на централно ниво и 63% од субјектите од јавниот сектор на локално ниво, што споредено со 2015 година претставува зголемување од 1 процентен поен на централно и намалување од 7 процентни поени на локално ниво.

Од податоците во доставените годишни извештаи за функционирањето на финансиското управување и контрола и евиденцијата во Централната хармонизациона единица, во 2016 година констатиран е следниот напредок: во 7 субјекти на централно ниво и во 4 единици на локална самоуправа основани се нови единици за финансиски прашања, во 3 субјекти на централно ниво и 1 единица на локална самоуправа се назначени раководители на единиците за финансиски прашања, во 5 субјекти на централно ниво се назначени лица задолжени за неправилности согласно член 50 од Законот за јавна внатрешна финансиска контрола и во 3 субјекти на централно ниво и во 1 единица на локална самоуправа се назначени одговорни сметководители.

Обврската за доставување на Годишен извештај за извршените ревизии и активностите на внатрешната ревизија во 2016 година ја исполнија 68,8 % од субјектите од јавниот сектор на централно и 64,2 % од субјектите од јавниот сектор на локално ниво.

Од податоците во доставените годишни извештаи за функционирањето на внатрешната ревизија и евиденцијата во Централната хармонизациона единица, во 2016 година констатиран е следниот напредок на **централно ниво**: зголемување на основаните единици за внатрешна ревизија за 4,8 % (од 84 на 88); зголемување на бројот на внатрешни ревизори за 0,7 % (од 145 на 146); зголемување на бројот на назначени раководители за 3,9 % (од 51 на 53); зголемување на бројот на субјекти кои доставиле годишен извештај за 4,6% (од 65 на 68); зголемување на бројот на извршени ревизии поврзани со програмите на ЕУ за 47% (од 17 на 25); зголемување на бројот на дадени препораки во ревизорските извештаи за 4,4% (од 1016 на 1061); намалување на бројот на препораки за кои единиците за внатрешна ревизија не доставиле податок за нивната реализација за 1,4 процентни поени (од 3% на 1,6%);

намалување на бројот на ad-hoc ревизии за 45,4 % (од 22 на 12); намалување на бројот на просечно потрошени ревизорски денови за извршување на една ревизија за 2,5% (од 78 на 76). На **локално ниво** констатиран е следниот напредок: зголемување на бројот на внатрешни ревизори за 1,5 % (од 68 на 69); зголемување на бројот на општини кои доставиле извештај за извршените ревизии и активностите на внатрешната ревизија за 6,1 % (од 49 на 52); намалување на бројот на препораки за кои единиците за внатрешна ревизија не доставиле податок за нивната реализација за 3, 6 процентни поени (од 13,4 % на 9,8%); зголемување на делумно реализираните препораки за 4,7 процентни поени (од 11% на 15,7%).

Во рамки на проектот „Обука на внатрешни ревизори во јавниот сектор“ бројот на сертифицирани внатрешни ревизори во јавниот сектор се зголеми за 9 лица со што вкупниот број на овластени внатрешни ревизори во јавниот сектор во Република Македонија изнесува 86, од кои 4 лица поседуваат CGAP сертификат, а 82 се со CIPFA меѓународен сертификат.

1. ВОВЕД

Годишниот извештај за функционирање на системот на јавна внатрешна финансиска контрола за 2016 година е изготвен врз основа на доставените годишни финансиски извештаи од субјектите, согласно член 48 алинеја 11, од Законот за јавна внатрешна финансиска контрола („Службен весник на Република Македонија” бр. 90/2009, 12/2011, 188/2013 и 192/15).

Овој извештај Министерството за финансии најдоцна до крајот на јули тековната година за претходната година го доставува до Владата на Република Македонија, а по неговото разгледување и усвојување, се објавува на веб страната на Министерството за финансии.

Република Македонија спроведува реформи во управувањето со јавните финансии, во кои важен дел се воспоставувањето и развојот на системот на јавна внатрешна финансиска контрола. Цел на оваа реформа е развој на сеопфатен систем на внатрешни финансиски контроли во јавниот сектор, кој ќе овозможи воведување на стабилно финансиско управување со јавните средства, односно транспарентно, регуларно, економично, ефикасно и ефективно користење на расположливите средства. Таа е дел од процесот на подготовка за успешно спроведување на преговорите за влез во ЕУ од поглавјето 3.32 Финансиска контрола.

Воспоставувањето на системот за јавна внатрешна финансиска контрола е задача на раководителите на субјектите од јавниот сектор. Министерството за финансии, односно Секторот за јавна внатрешна финансиска контрола како Централната единица за хармонизација е надлежно за координација на развојот, воспоставувањето, спроведувањето и одржувањето на системот на јавна внатрешна финансиска контрола.

Спроведувањето на оваа реформа не е само поради исполнување на барањата за добивање членство во Европската унија, туку и унапредување на системите за управување и контрола со јавните средства, со што ќе се обезбеди подобро користење на ИПА фондовите, а како идна земја-членка спремно би се справиле со предизвиците кои ги носи членството.

Цел на Годишниот извештај е информирање на Владата на Република Македонија за активностите кои се спроведени во 2016 година во областа на развојот на внатрешните финансиски контроли, како и за сегашната состојба и идните насоки во развојот на овој систем.

2. ДОСТАВЕНИ ГОДИШНИ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ ЗА 2016 ГОДИНА

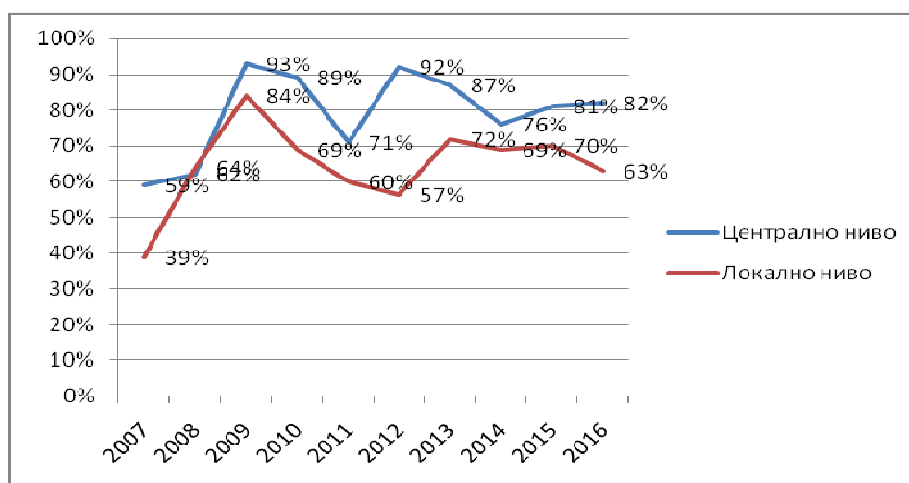
Согласно член 47, од Законот за јавна внатрешна финансиска контрола („Службен весник на Република Македонија“ бр. 90/2009, 188/2013 и 192/15) и Правилникот за

формата и содржината на извештаите и изјавата за квалитетот и состојбата на внатрешните контроли од годишниот финансиски извештај („Службен весник на Република Македонија“ бр. 147/10, 34/11 и 113/14) раководителот на буџетскиот корисник од прва линија од областа на законодавната, извршната и судската власт (освен Државниот завод за ревизија), фондовите и општините и градот Скопје е должен до Централната единица за хармонизација да достави годишен финансиски извештај најдоцна до 10 мај во тековната година за претходната година. Годишниот финансиски извештај особено содржи:

- извештај за планирани и потрошени средства по ставки (споредбен табеларен приказ),
- извештај за реализирани програми, проекти и договори,
- годишни сметки или консолидирана годишна сметка,
- извештај за спроведените самопроцени (резултати од самопроцените кои не се целосно позитивни, коментари на раководителот на субјектот кои се однесуваат на препораките од самопроцените и мислење за финансиското управување и контрола),
- изјава за квалитетот и состојбата за внатрешните контроли,
- извештај за активностите за воспоставување и развој на финансиското управување и контрола и
- извештај за извршените ревизии и активностите на внатрешната ревизија.

Вкупниот број на буџетски корисници кои имаат обврска за доставување годишен финансиски извештај е 174 од кои 93 се на централно и 81 на локално ниво (80 општини и Градот Скопје). Од вкупно 174 субјекти од централно и локално ниво, Годишен финансиски извештај доставија 73%, односно 127 субјекти (од кои 76 од централно (82%) и 51 од локално ниво (63%).

По години од 2007 до 2016 година процентот на доставени годишни финансиски извештаи на централно и локално ниво е како што следи:

Од вкупно 93 субјекти од централно ниво, 18% односно 17 субјекти не доставија годишен финансиски извештај. Од вкупно 81 единици на локална самоуправа 37% односно 30 општини не доставија годишен извештај (**Прилог I/1. Преглед на субјекти од централно и локално ниво кои не доставиле годишен финансиски извештај**).

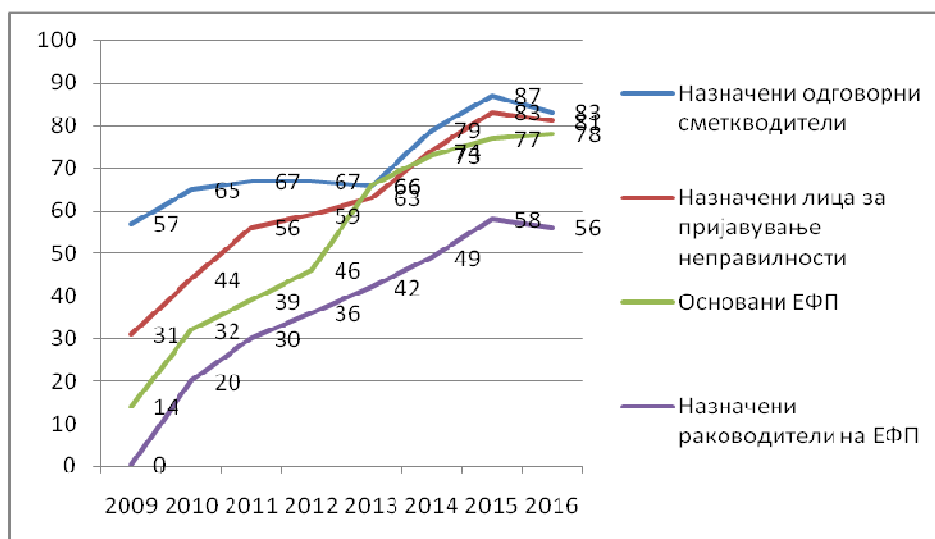
3. ИЗВЕШТАЈ ЗА КВАЛИТЕТОТ И СОСТОЈБАТА НА ФИНАНСИСКОТО УПРАВУВАЊЕ И КОНТРОЛА

3.1 Состојба во финансиското управување и контрола на централно ниво

Состојбата во финансиското управување и контрола кај 92 директни буџетски корисници - субјекти од централно ниво на крајот на 2016 година е следна:

- во 85% од субјектите на централно ниво (78) се основани единици за финансиски прашања (сектори/одделенија);
- во 61% од субјектите на централно ниво (56) се назначени раководители на единиците за финансиско управување и контрола;
- во 90% од субјектите на централно ниво (83), назначени се одговорни сметководители, согласно Законот за сметководство кај буџетите и буџетските корисници;
- во 88% од субјектите на централно ниво (81) е назначено лице задолжено за неправилности согласно член 50 од Законот за јавна внатрешна финансиска контрола;
- во 68% од субјектите на централно ниво (63) донесени се Стратегии за управување со ризици согласно член 15, став 2 од Законот за јавна внатрешна финансиска контрола. (Прилог I/2. Преглед на субјекти од централно ниво во кои се донесени Стратегии за управување со ризици) и
- во 52% од субјектите на централно ниво (48) се изготвени Регистри на ризици. (Прилог I/3 Преглед на субјекти од централно ниво во кои се изготвени Регистри на ризици).

По години од 2009 до декември 2016 година состојбата на финансиското управување на централно ниво е како што следи:

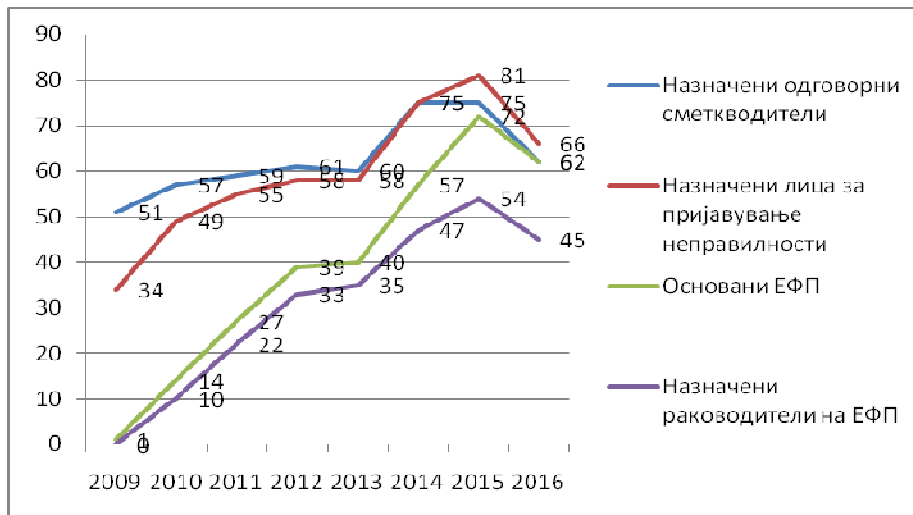

3.2 Состојба во финансиското управување и контрола на локално ниво

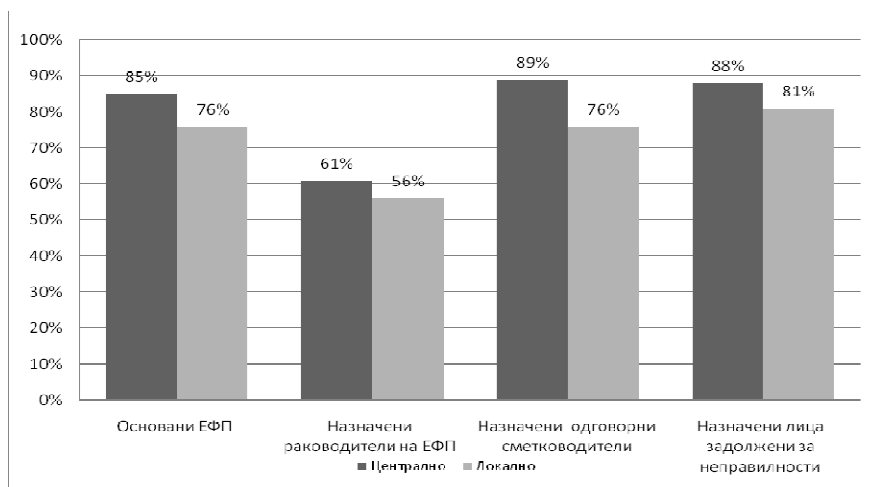
Состојбата во финансиското управување и контрола кај 81 единица на локалната самоуправа на крајот на 2016 година е следна:

- во 76% од единиците на локалната самоуправа (62) се основани единици за финансиски прашања (сектори/одделенија);
- во 56% од единиците на локалната самоуправа (45) се назначени раководители на единиците за финансиско управување и контрола;
- во 76% од единиците на локалната самоуправа (62), назначени се одговорни сметководители, согласно Законот за сметководство кај буџетите и буџетските корисници;
- во 81% од единиците на локалната самоуправа (66) е назначено лице задолжено за неправилности согласно член 50 од Законот за јавна внатрешна финансиска контрола;
- во 39% од субјектите на локално ниво (32) донесени се Стратегии за управување со ризици согласно член 15, став 2 од Законот за јавна внатрешна финансиска контрола. Заклучно со 30.06.2017 година донесени се Стратегии за управување со ризици во 34 субјекти односно 42%. **(Прилог I/4. Преглед на субјекти од локално ниво во кои се донесени Стратегии за управување со ризици)** и
- во 32% од субјектите на локално ниво (26) донесени се Регистри на ризици. Заклучно со 30.06.2017 година изготвени се Регистри на ризици во 28 субјекти односно 35% **(Прилог I/5. Преглед на субјекти од локално ниво во кои се изготвени Регистри на ризици).**

По години од 2009 до декември 2016 година состојбата на финансиското управување на локално ниво е како што следи:

Состојбата во финансиското управување и контрола споредбено на централно и локално ниво заклучно со декември 2016 година е прикажана на следниот графикон:

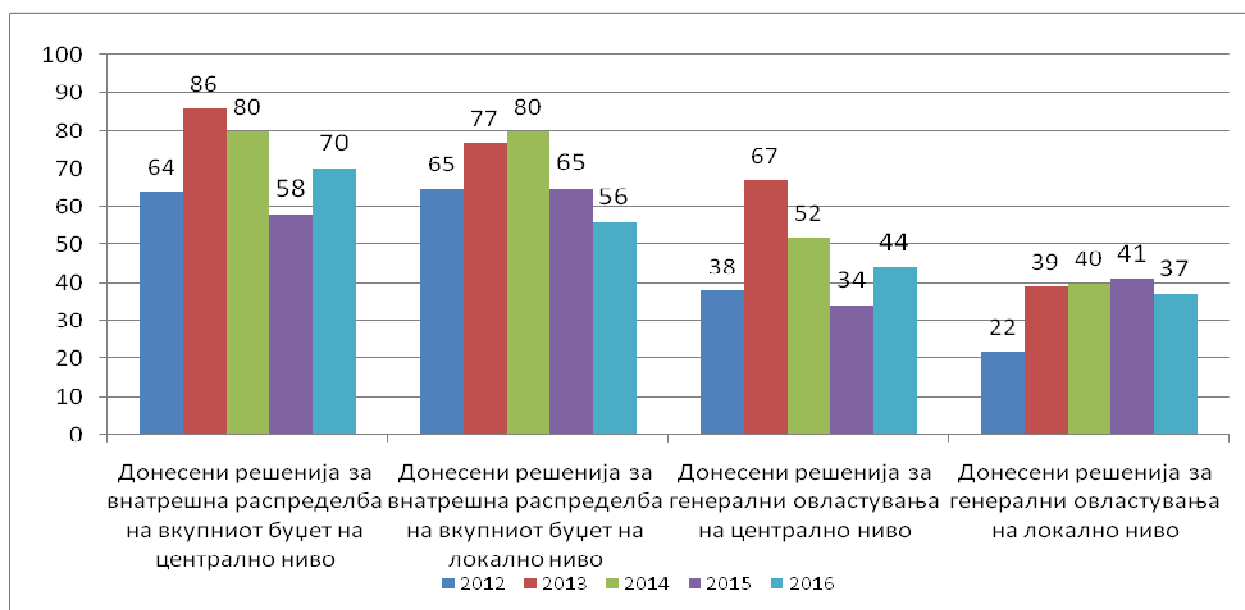
3.3 Воспоставување децентрализиран систем на финансиско управување и контрола

Состојбата во воспоставувањето на децентрализиран систем на финансиското управување и контрола заклучно со декември 2016 година е следна:

- во 76% од субјектите на централно ниво (70) и 69% од општините и Градот Скопје (56) донесени се решенија за внатрешна распределба на вкупниот одобрен буџет и

- во 48% од субјектите на централно ниво (44) и 46% од општините и Градот Скопје (37) донесени се решенија за генерални овластувања.

Состојбата во степенот на децентрализација на системот за финансиско управување и контрола на централно и локално ниво преку донесени решенија за внатрешна распределба на вкупниот одобрен буџет и донесени решенија за генерални овластувања, заклучно со декември 2016 година во проценти на реализација е прикажана на следниот графикон:

3.4 Резултати од спроведената самопроценка на компонентите на финансиското управување и контрола

Во рамки на Годишниот извештај за активностите за воспоставување и развој на финансиското управување и контрола за 2016 година 76 субјекти од централно ниво и 51 единици на локалната самоуправа извршија самопроценка на системот за финансиско управување и контрола.

Збирните резултати од спроведената самопроценка на имплементирани компоненти на финансиско управување и контрола се претставени во следната табела:

Компоненти на финансиско управување и контрола	Централно %	Локално %
I. Контролна средина	67,81	66,04
а) Етика и интегритет	47,04	38,24
б) Раководење и стил на управување	79,39	84,64
в) Плански пристап во работењето	76,43	73,97
г) Организациона структура, овластувања и одговорности, систем на известување	63,49	65,20

д) Развој на човечки ресурси	72,70	68,14
II. Управување со ризиците	53,82	41,57
III. Контроли	50,09	49,80
IV. Информации и комуникации	60,53	70,01
V. Мониторинг (следење и проценка на системот)	52,11	63,53
Вкупно просек	56,87	58,19

Најслаби резултати се забележани:

- во компонентата „Контролна средина“ - областа „Етика и интегритет“, од причина што 84% од субјектите на централно ниво и 98% од локално ниво немаат назначено лице (повереник) за етика, 69% од единиците на локална самоуправа немаат донесено дополнителни интерни упатства/насоки за однесување на вработените и 71% од субјектите на централно и 75% од единиците на локална самоуправа немаат јасни правила (интерни акти) со кои се дефинираат состојбите за потенцијален конфликт на интереси и начинот на постапување;
- во компонентата „Контролна средина“ - областа „Раководење и стил на управување“, од причина што во 66% од субјектите на централно ниво на состаноците на највисоко ниво на раководство не учествуваат раководителите на органите во состав на субјектот;
- во компонентата „Контролна средина“ - областа „Плански пристап во работењето (мисија, визија, цели)“, од причини што 88% од институциите од централно ниво во подготовката на стратешките документи не ги вклучуваат втората линија буџетски корисници и 67% од единиците на локална самоуправа немаат утврдено показатели на успешност преку кои се следи спроведувањето на утврдените цели;
- во компонентата „Контролна средина“ - областа „Организациона структура, овластувања и одговорности, систем на известување“, од причини што во 51% од институциите од централно ниво организационите единици не изготвуваат извештај за реализацијата на одобриениот буџет и
- во компонентата „Контролна средина“ - областа „Развој на човечките ресурси (планирање на работењето и следење на успешноста на постигнатите резултати)“, од причини што 63% од институциите од централно ниво и 73% од единиците на локалната самоуправа во годишните планови за работа на организационите единици не доделуваат задачи/активности поединечно по вработен.
- во компонентата „Управување со ризиците“ од причини што:
 - во 51% од единиците на локалната самоуправа ризиците не се наведени во планските документи и во 59% од единиците на локална самоуправа, ризиците не се наведени во писмена форма во

- регистарот на ризици;
- 53% од институциите на централно ниво и 77% од единиците на локалната самоуправа немаат воспоставен систем за известување за најзначајните ризици;
 - 77% од единиците на локалната самоуправа немаат назначено лице одговорно за координирање на воспоставувањето на процесот за управување со ризици;
 - 67% од институциите од централно ниво и 92% од единиците на локалната самоуправа немаат назначено координатори за ризици по организационите единици и
 - во 90% од институциите од централно ниво и 67% од единиците на локалната самоуправа, буџетските корисници кои се во состав на буџетот на субјектот не известуваат за главните ризици.
- во компонентата „Контроли“ од причини што:
- 51% од институциите од централно ниво и 67% од единиците на локалната самоуправа немаат пишани интерни процедури (правилници, упатства, насоки) кои како продолжение на прописите подетално го уредуваат процесот на подготовка и реализација на стратешкиот план;
 - 53% од единиците на локалната самоуправа немаат пишани интерни процедури (правилници, упатства, насоки) кои како продолжение на прописите подетално го уредуваат процесот на управување со имотот – материјални и нематеријални средства;
 - 74% од институциите од централно ниво немаат пишани интерни процедури (правилници, упатства, насоки) кои како продолжение на прописите подетално го уредуваат процесот на наплата на сопствените приходи;
 - 66% од институциите од централно ниво и 55% од единиците на локалната самоуправа немаат пишани интерни процедури (правилници, упатства, насоки) кои како продолжение на прописите подетално го уредуваат процесот на поврат на неоправдано потрошени или погрешно платени буџетски средства;
 - 61% од институциите од централно ниво и 78% од единиците на локалната самоуправа немаат пишани интерни процедури (правилници, упатства, насоки) кои како продолжение на прописите подетално ја уредуваат постапката за спроведување на дополнителни контроли;
 - 91% од институциите од централно ниво и 71% од единиците на локалната самоуправа немаат пишани интерни процедури (правилници, упатства, насоки) кои се однесуваат на подготовка и

реализација на стратешките планови, подготовката и реализацијата на финансискиот план/буџетот, набавките и договарањето, дополнителната контрола и слично, а содржат упатства за начинот на соработка и активностите кои се очекуваат од буџетските корисници од втора линија и

- 97% од институциите од централно ниво и 78% од единиците на локалната самоуправа немаат сознанија во колкава мерка буџетските корисници од втората линија ги имаат уредено контролните активности во процесите на подготовка и реализација на финансиските планови/буџетите, набавките и договарањето, управување со имотот и слично.
- во компонентата „Информации и комуникации“ од причини што:
 - 57% од единиците на локалната самоуправа немаат дефинирани соодветни линии на известување за реализација на стратешките цели содржани во стратешките документи;
 - во 51% од институциите на централно ниво сметководствените системи не овозможуваат следење на расходите/приходите по активности;
 - во 53% од институциите од централно ниво и во 55% од единиците на локалната самоуправа ИТ системите кои поддржуваат одредени процеси не се интегрирани едни со други;
 - во 92% од институциите на централно ниво и 73% од единиците на локалната самоуправа, втората линија буџетски корисници не изготвуваат други извештаи освен пропишаните финансиски извештаи кои ги доставуваат на буџетскиот корисник од прва линија и
 - во 88% од институциите на централно ниво не е остварена информатичка поврзаност со втората линија буџетски корисници.
- во компонентата „Мониторинг (следење и проценка на системот)“ од причини што во 92% од институциите од централно ниво и 67% од единиците на локалната самоуправа не постојат соодветни системи за известување воспоставени од буџетските корисници од првата линија кои обезбедуваат следење на функционирањето на системот на финансиското управување и контрола кај буџетските корисници од втора линија.

3.5 Постигнат напредок во финансиското управување и контрола во 2016 година

Од податоците во доставените годишни извештаи за функционирањето на финансиското управување и контрола и евиденцијата во Централната хармонизациона единица, во 2016 година констатиран е следниот напредок:

- во 7 субјекти на централно ниво и во 4 единици на локална самоуправа основани се нови единици за финансиски прашања;
- во 3 субјекти на централно ниво и 1 единица на локална самоуправа се назначени раководители на единиците за финансиски прашања;
- во 5 субјекти на централно ниво се назначени лица задолжени за неправилности согласно член 50 од Законот за јавна внатрешна финансиска контрола и
- во 3 субјекти на централно ниво и 1 единица на локална самоуправа се назначени одговорни сметководители.

3.6 Утврдени слабости

Слабости во воспоставувањето и функционирањето на финансиското управување и контрола се:

- 14 од субјектите на централно ниво и во 19 од единиците на локална самоуправа немаат основано единици за финансиски прашања (**Прилог I/6: Преглед на субјекти од централно и локално ниво кои немаат основано посебна единица за финансиски прашања**);
- 35 од субјектите на централно ниво и во 36 од единиците на локалната самоуправа немаат назначено раководители на единиците за финансиски прашања; (**Прилог I/7: Преглед на субјекти од централно и локално ниво кои немаат назначено раководители на единиците за финансиски прашања**);
- во 13 субјекти на централно ниво и во 15 од единиците на локалната самоуправа не е назначено лице задолжено за неправилности согласно член 50 од Законот за јавна внатрешна финансиска контрола, (**Прилог I/8: Преглед на субјекти од централно и локално ниво кои немаат назначено лице задолжено за неправилности**);
- во 10 субјекти од централно ниво и во 19 од единиците на локалната самоуправа не се назначени одговорни сметководители, согласно обврската од Законот за сметководство на буџетите и буџетските корисници (**Прилог I/9: Преглед на субјекти од централно и локално ниво кои немаат назначено одговорен сметководител**);
- 30 од субјектите на централно ниво и во 47 од единиците на локална самоуправа немаат донесено Стратегија за управување со ризици (**Прилог I/10: Преглед на субјекти од централно и локално ниво кои немаат донесено Стратегија за управување со ризици**) и
- 43 од субјектите на централно ниво и во 53 од единиците на локална самоуправа немаат изготвено Регистар на ризици (**Прилог I/11: Преглед на субјекти од централно и локално ниво кои немаат изготвено Регистар на ризици**).

- 51 од субјектите на централно ниво и во 56 од единиците на локална самоуправа не доставиле Правилник за начинот на спроведување внатрешна распределба на вкупниот одобрен буџет, преземање на финансиски обврски и извршување на плаќања (Прилог I/12 Преглед на институции од централно и локално ниво кои не доставиле Правилник за начинот на спроведување внатрешна распределба на вкупниот одобрен буџет, преземање на финансиски обврски и извршување на плаќања).
- 66 од субјектите на централно ниво и во 74 од единиците на локална самоуправа немаат назначено координатор за воспоставување на процесот за управување со ризици (Прилог I/13 Преглед на институции на централно и локално ниво кои немаат назначено координатор за воспоставување на процесот за управување со ризици)

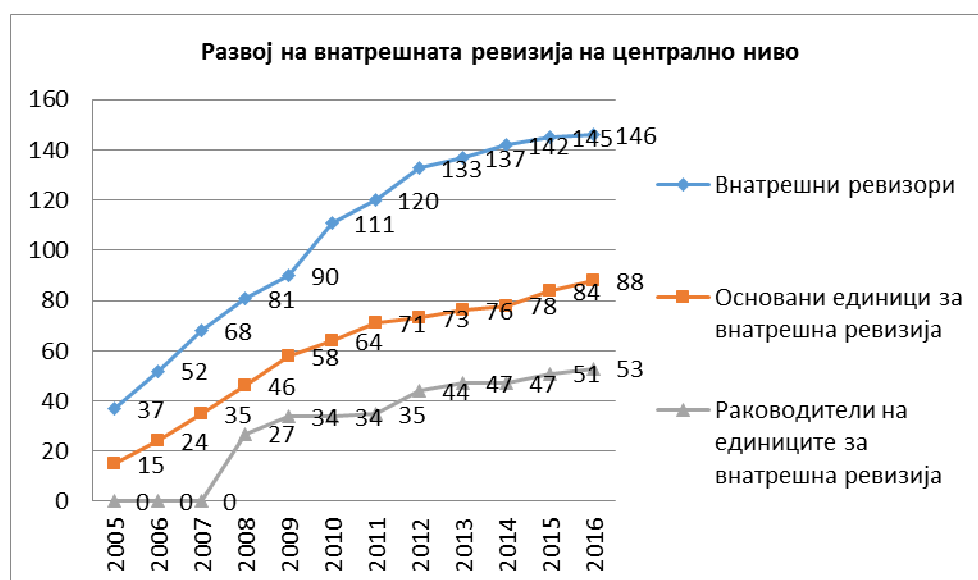
3.7 Поединечни извештаи

Врз основа на доставените годишни извештаи за квалитетот и состојбата на финансиското управување и контрола во 2016 година, Министерството за финансии - Секторот за јавна внатрешна финансиска контрола, изготви поединечни извештаи за субјектите на централно и локално ниво (Прилог II/1.Поединечни извештаи за квалитетот и состојбата на системот за финансиско управување и контрола на субјектите на централно ниво и Прилог II/2.Поединечни извештаи за квалитетот и состојбата на системот за финансиско управување и контрола на субјектите на локално ниво).

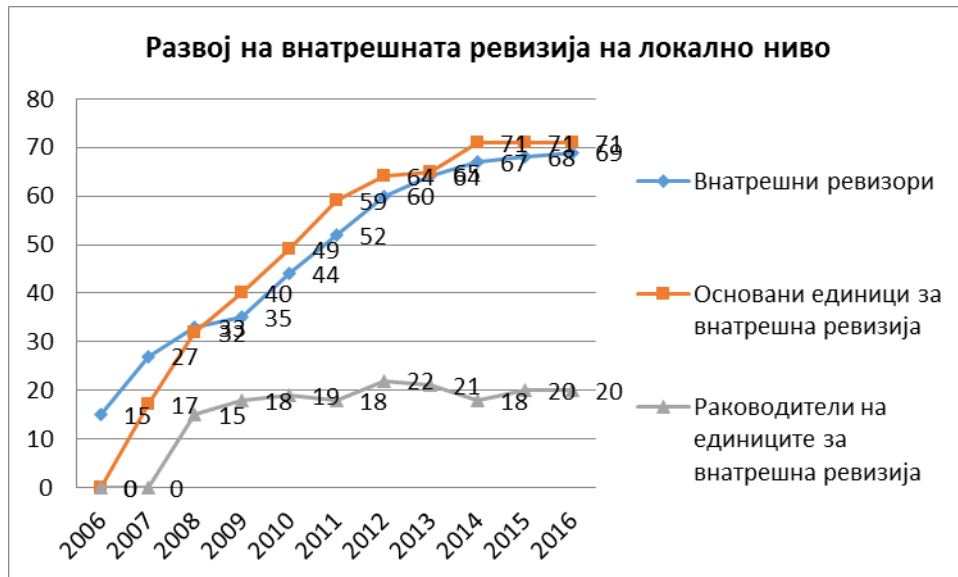
4.ИЗВЕШТАЈ ЗА ИЗВРШЕНИТЕ РЕВИЗИИ И АКТИВНОСТИ НА ВНАТРЕШНАТА РЕВИЗИЈА ВО 2016 ГОДИНА

4.1 Состојба на внатрешната ревизија на централно и локално ниво согласно евиденцијата на Централната единица за хармонизација

Заклучно со 31.12.2016 година во субјектите од јавниот сектор на **централно ниво** основани се 88 единици за внатрешна ревизија во кои се вработени 146 внатрешни ревизори, од кои 53 се раководители (36,3%), а 26 субјекти од јавниот сектор имаат склучено договор за вршење на внатрешна ревизија со единица за внатрешна ревизија од друг субјект. Бројот на основани единици за внатрешна ревизија, внатрешни ревизори и назначени раководители по години на централно ниво е прикажан на следниот графикон:

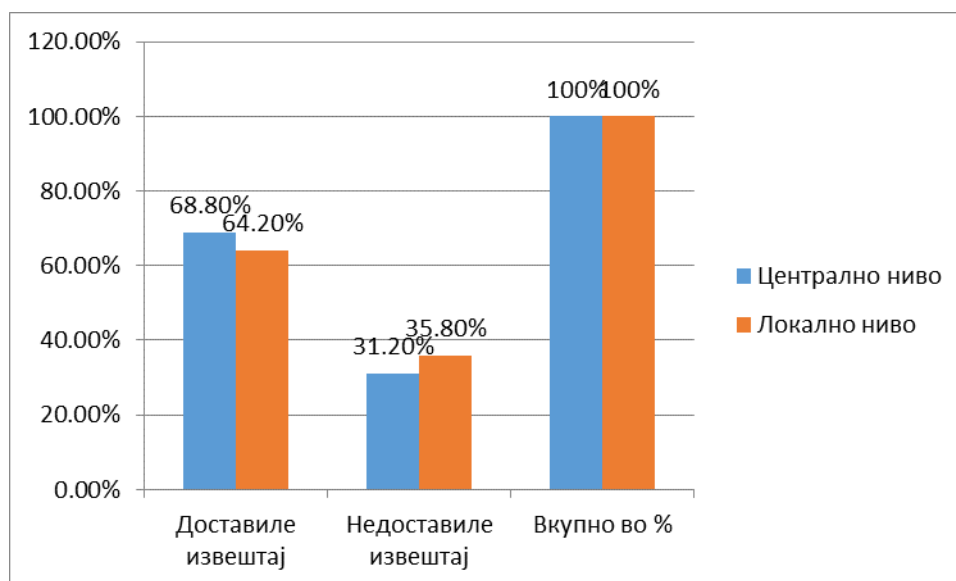
Заклучно со 31.12.2016 година во субјектите од јавниот сектор на **локално ниво** основани се 71 единица за внатрешна ревизија во кои се вработени 69 внатрешни ревизори, од кои 20 се раководители (29 %), а 26 општини имаат склучено договор за вршење на внатрешна ревизија со друга општина. Бројот на основани единици за внатрешна ревизија, внатрешни ревизори и назначени раководители по години на локално ниво е прикажан на следниот графикон:

4.2 Состојба на внатрешната ревизија на централно и локално ниво согласно доставените годишни извештаи за 2016 година

Вкупниот број на субјекти кои имаат обврска за доставување извештај за извршени ревизии и активности на внатрешната ревизија е 174 од кои 93 се на централно и 81 на локално ниво (80 општини и Градот Скопје).

Од вкупно 174 субјекти од централно и локално ниво, извештај доставија 116 субјекти (66,7%), од кои 64 од централно (68,8%) и 52 од локално ниво (64,2%). Покрај овие, 4 субјекти од јавниот сектор на централно ниво доставија извештај, иако немаат обврска за доставување, со што бројот на доставени извештаи е 68. Процентот на субјекти кои доставиле и не доставиле извештај е прикажан на следниот графикон:

Од вкупно 174 субјекти од централно и локално ниво, извештај не доставија 33,3%, односно 58 субјекти (од кои 29 од централно (31,2%) и 29 од локално ниво (35,8%)).

(Прилог I/14. Преглед на субјекти од централно и локално ниво кои не доставиле извештај за извршените ревизии и активностите на внатрешна ревизија).

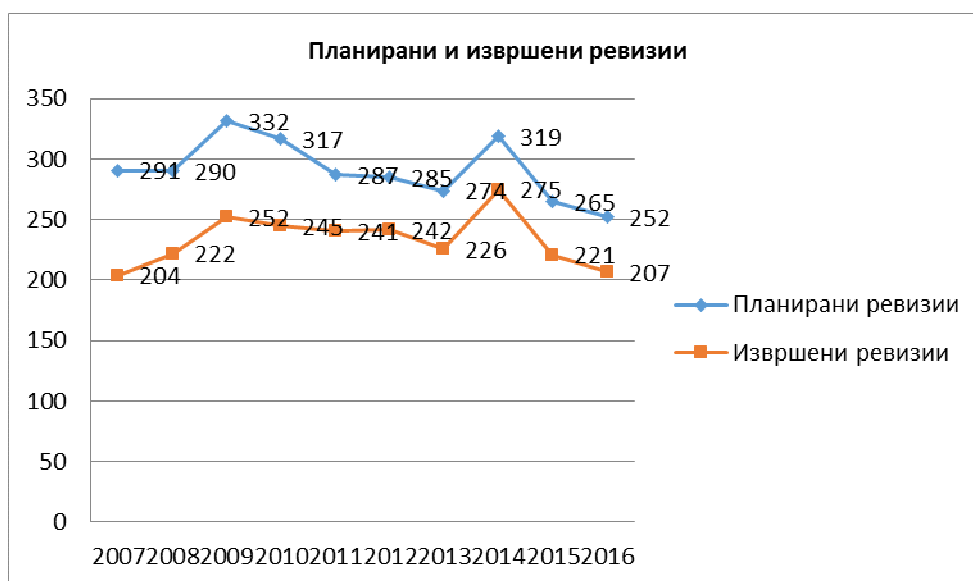
4.2.1 Состојба на внатрешната ревизија на централно ниво согласно доставените годишни извештаи за 2016 година

Од 68 субјекти на централно ниво кои доставија извештај, 64 имаат основано единица за внатрешна ревизија во кои се систематизирани 265 работни места, а пополнети се 105, односно само 40%.

Согласно Годишните планови за 2016 година планирано е извршување на 240 ревизии кај субјектите од јавниот сектор на централно ниво. На барање на раководителите на субјектите планирани се 12 дополнителни (ad-hoc) ревизии, со што вкупниот број на планирани ревизии изнесува 252. Во 2016 година извршени се 207 ревизии (82,1% од вкупно планираните), за кои се издадени конечни ревизорски извештаи во 48 субјекти од јавниот сектор кои доставиле извештај.

Во 2016 година планирани се 38 ревизии поврзани со програмите на ЕУ од кои се извршени 25 (65,8%).

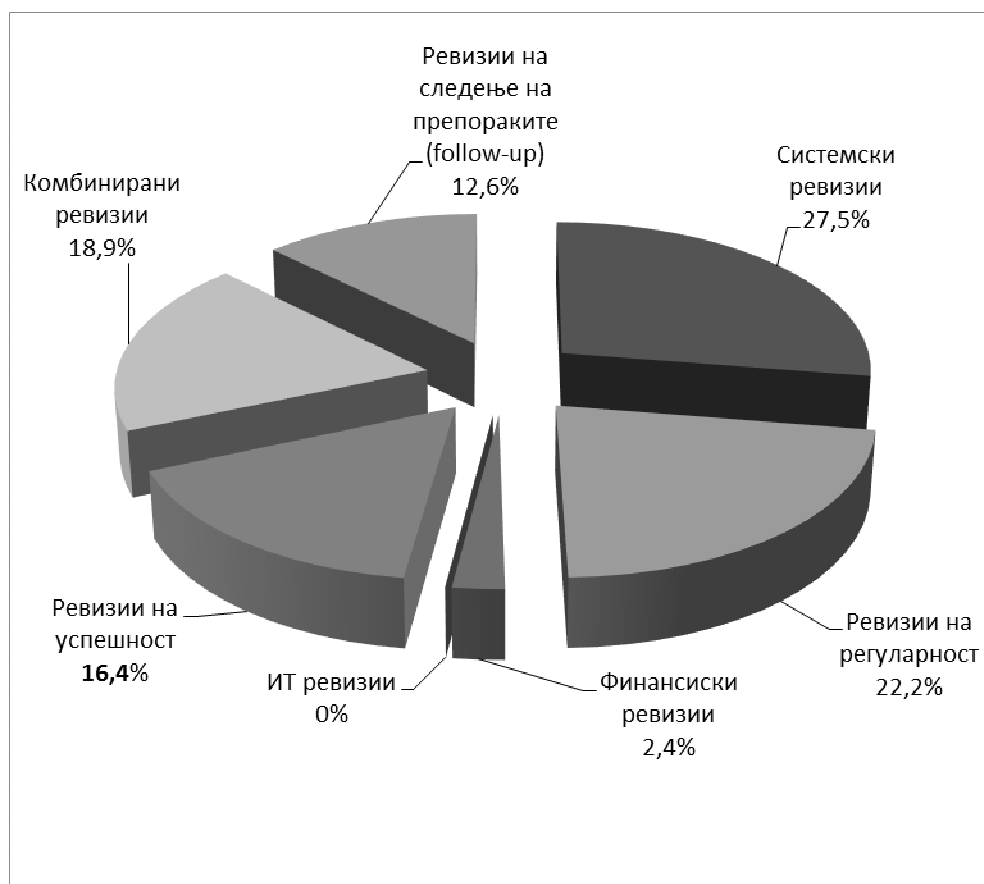
По години планираните и извршени ревизии се како што следат:

Од извршените 207 ревизии, 27,5% (57) се системски ревизии, 22,2% (46) се ревизии на регуларност, 2,4% (5) се финансиски ревизии, 16,4% (34) се ревизии на успешност, 12,6% (26) се ревизии за следење на препораките, а 18,9% (39) се комбинирани ревизии. Од ова може да се види дека значително е пораснат процентот на ревизии на успешност (од 0,4 на 16,4%), а тоа е како резултат на спроведувањето на

ревизијата на системот за финансиско управување и контрола, каде што во најголем број случаи беше извршена како ревизија на успешност.

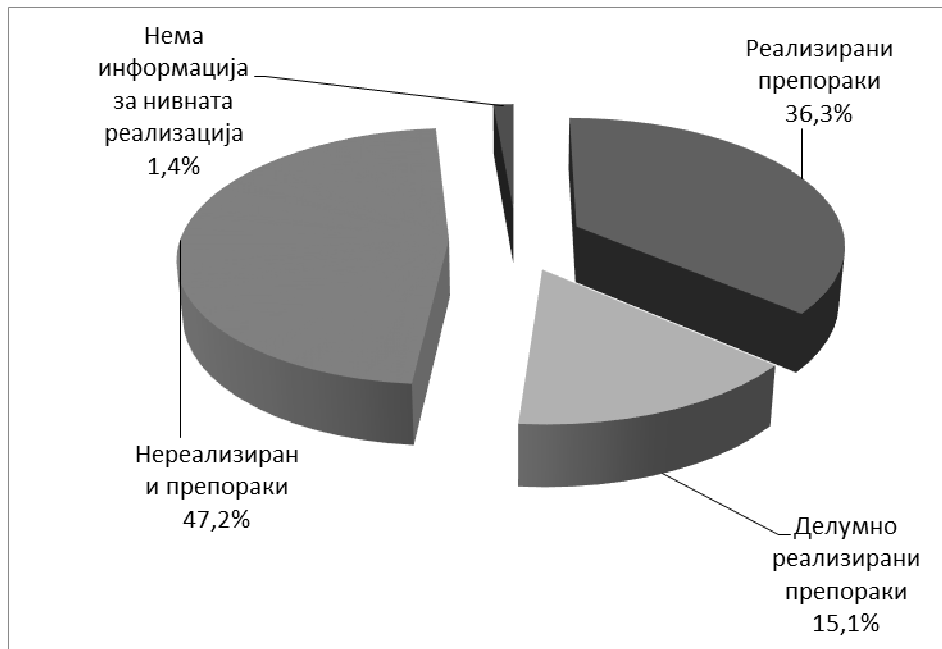
Процентот на извршени ревизии по видови е прикажан на следниот графикон:

Во 2016 година за извршените ревизии дадени се 1.061 препорака, од кои 36,3% (385) се реализирани, 15,1% (160) се делумно реализирани, 47,2% (501) не се реализирани¹, а за 1,4% (15) нема информации за нивната реализација.

Процентот на реализација на препораките во 2016 година е прикажан на следниот графикон:

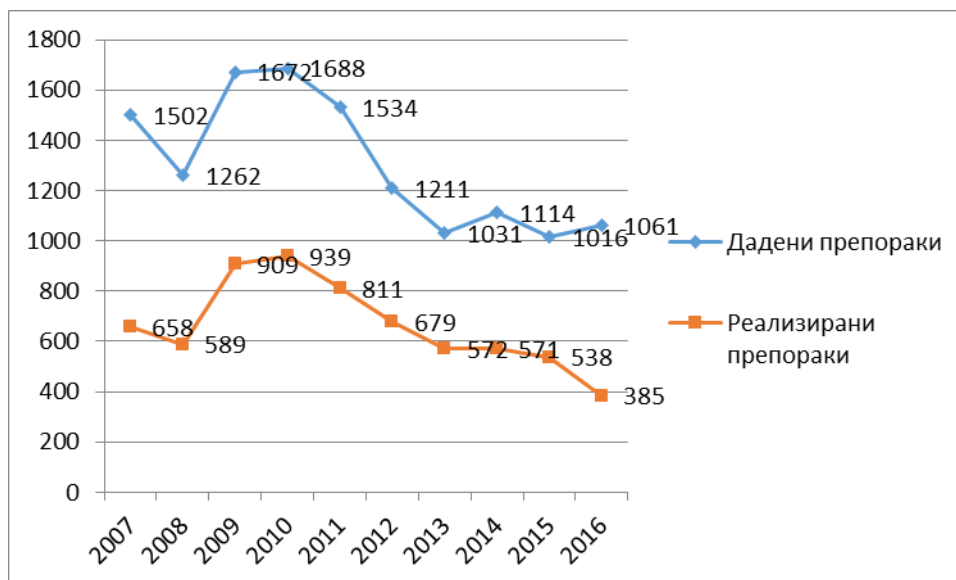
¹ За 353 (33,3%) препораки од нереализираните сеуште не е истечен рокот за нивна реализација

Процентот на реализирани препораки по години е прикажан на следниот графикон:

Дадените и реализираните препораки по години се прикажани на следниот графикон:

Единиците за внатрешна ревизија на централно ниво во 2016 година извршиле 207 ревизии за кои потрошиле 15.833 ревизорски денови, односно 76 ревизорски денови просечно, што е за 2 дена помалку во однос на претходната година.

4.2.1.1 Постигнат напредок во внатрешната ревизија на централно ниво во 2016 година во однос на претходната година

Од податоците во доставените годишни извештаи за функционирањето на внатрешната ревизија и евиденцијата во Централната хармонизациона единица, во 2016 година во однос на претходната година констатирано е следното:

- зголемување на основаните единици за внатрешна ревизија за 4,8 % (од 84 на 88);
- зголемување на бројот на внатрешни ревизори за 0,7 % (од 145 на 146);
- зголемување на бројот на назначени раководители за 3,9 % (од 51 на 53);
- зголемување на бројот на субјекти кои доставиле годишен извештај за 4,6% (од 65 на 68);
- зголемување на бројот на извршени ревизии поврзани со програмите на ЕУ за 47% (од 17 на 25);
- зголемување на бројот на дадени препораки во ревизорските извештаи за 4,4% (од 1016 на 1061);
- намалување на бројот на препораки за кои единиците за внатрешна ревизија не доставиле податок за нивната реализација за 1,4 процентни поени (од 3% на 1,6%);
- намалување на бројот на ad-hoc ревизии за 45,4 % (од 22 на 12) и
- намалување на бројот на просечно потрошени ревизорски денови за извршување на една ревизија за 2,5% (од 78 на 76).

4.2.1.2 Утврдени слабости во внатрешната ревизија на централно ниво во 2016 година во однос на претходната година

За 2016 година констатирани се следните слабости во воспоставувањето и функционирањето на внатрешната ревизија на централно ниво:

- намален е бројот на извршени ревизии за 6,3% (од 221 на 207);
- намален е бројот на планирани ревизии за 4,9 % (од 265 на 252);
- намален е процентот на реализирани препораки за 16,7 процентни поени (од 53% на 36,3)² и
- зголемен е процентот на нереализирани препораки за 24,2 процентни поени (од 23% на 47,2%) . Ова е резултат на големиот процент на препораки чиј рок за реализација сеуште не е истечен.

² Причина за нискиот процент на реализација на дадените препораки во ревизорските извештаи е тоа што за голем дел од препораките 33, 3 % (353) сеуште не истекло рокот за нивна реализација

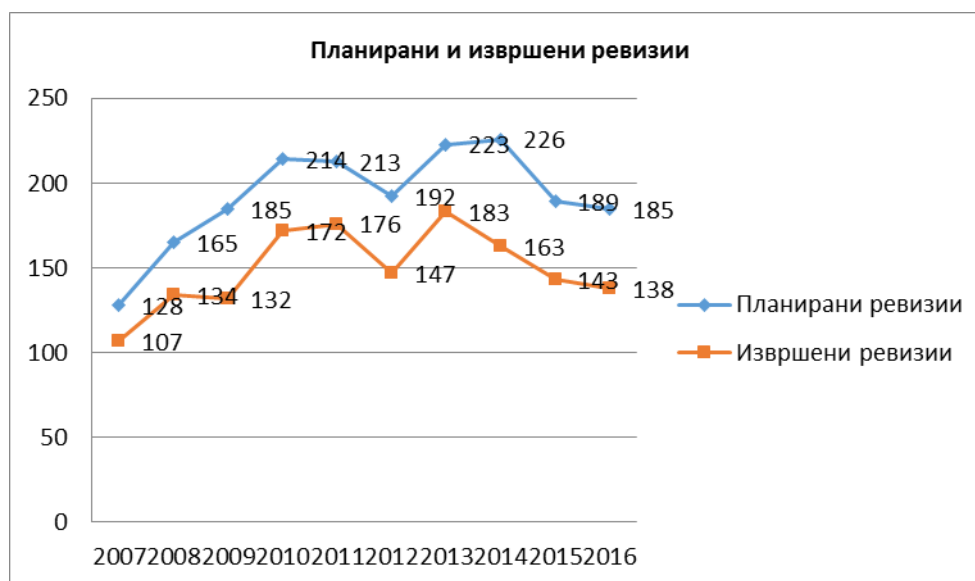
4.2.2 Состојба на внатрешната ревизија на локално ниво согласно доставените годишни извештаи за 2016 година

Од 52 субјекти на локално ниво кои доставија извештај, 44 имаат основано единица за внатрешна ревизија во кои се систематизирани 148 работни места, а пополнети се 49, односно само 33,1%.

Согласно Годишните планови за 2016 година планирано е извршување на 178 ревизии кај субјектите од јавниот сектор на локално ниво. На барање на раководителите на субјектите планирани се 7 дополнителни (ad-hoc) ревизии, со што вкупниот број на планирани ревизии изнесува 185. Во 2016 година извршени се 138 ревизии (74,6% од вкупно планираните), за кои се издадени конечни ревизорски извештаи во 38 општини кои доставиле извештај.

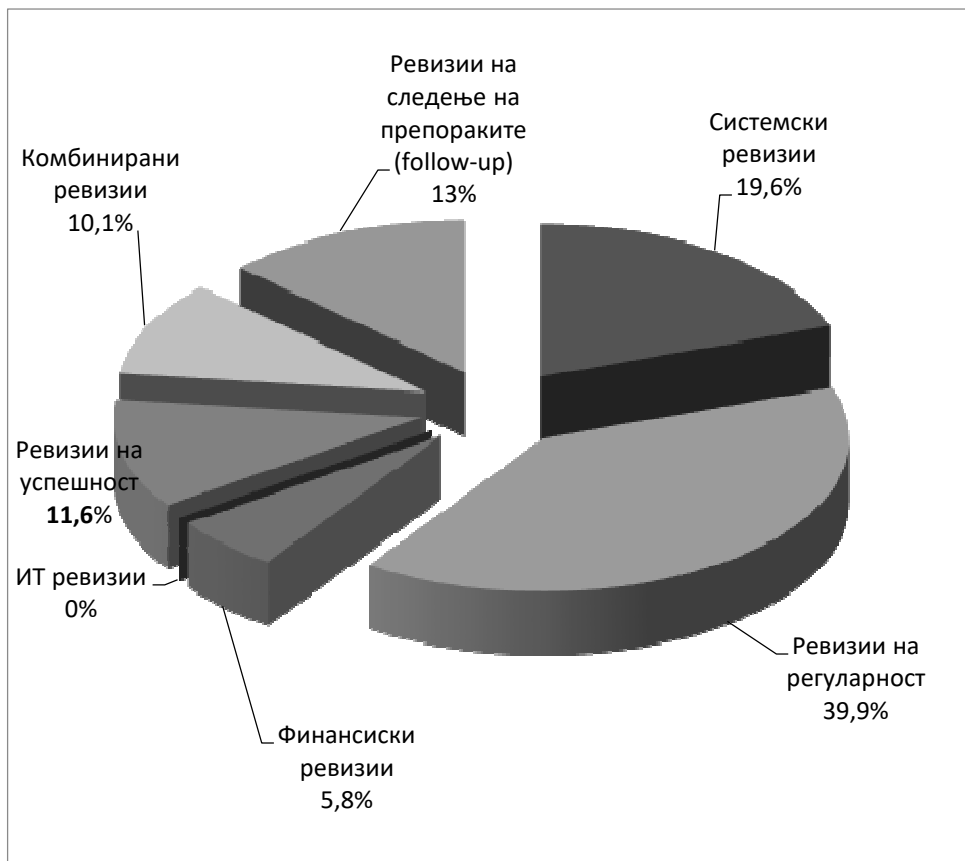
Во 2016 година не се планирани и извршени ревизии поврзани со програмите на ЕУ, иако 15 општини известија дека користат средства од ЕУ.

По години планираните и извршени ревизии се како што следат:

Од извршените 138 ревизии, 19,6% (27) се системски ревизии, 39,9% (55) се ревизии на регуларност, 11,6% (16) се ревизии на успешност, 5,8% (8) се финансиски ревизии, 13 % (18) се ревизии за следење на препораките, а 10,1% (14) се комбинирани ревизии.

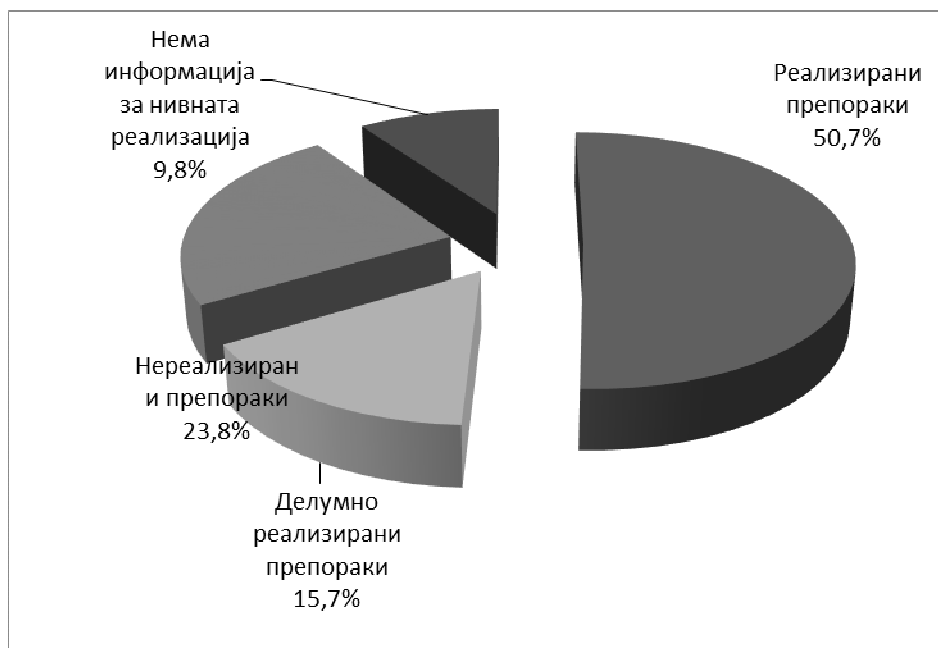
Процентот на извршени ревизии по видови е прикажан на следниот графикон:

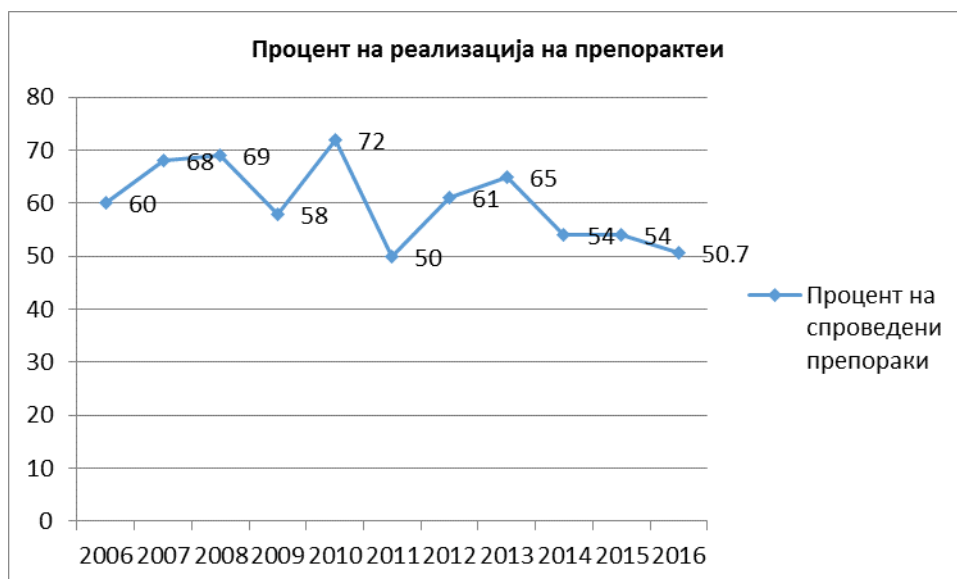
Во 2016 година за извршените ревизии дадени се 772 препораки, од кои 50,7% (391) се реализирани, 15,7% (121) се делумно реализирани, 23,8% (184) не се реализирани³, а за 9,8 % (76) нема информации за нивната реализација.

Процентот на реализација на препораките во 2016 година е прикажан на следниот графикон:

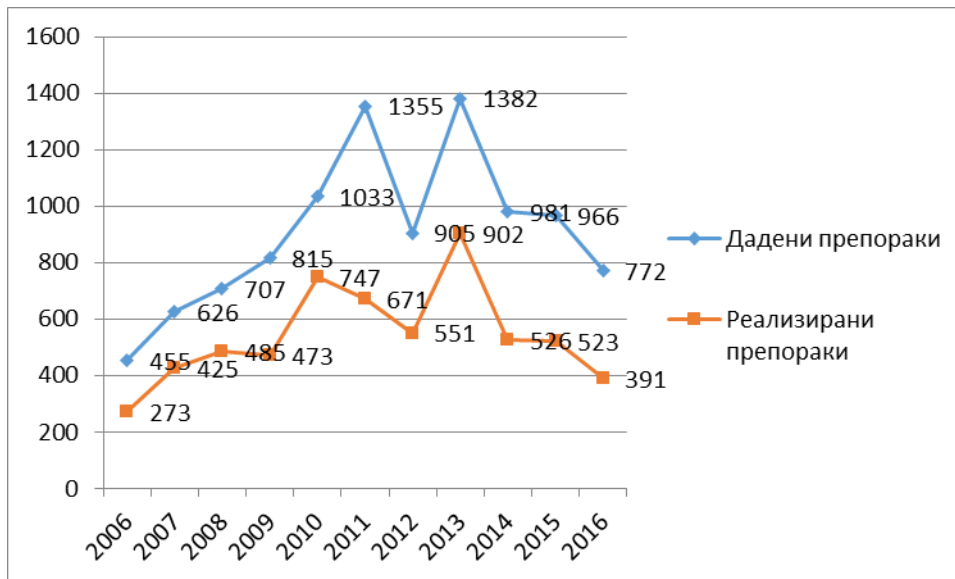
³ За 105 (13,6%) препораки од нереализираните сеуште не е истечен рокот за нивна реализација

Процентот на реализирани препораки по години е прикажан на следниот графикон:

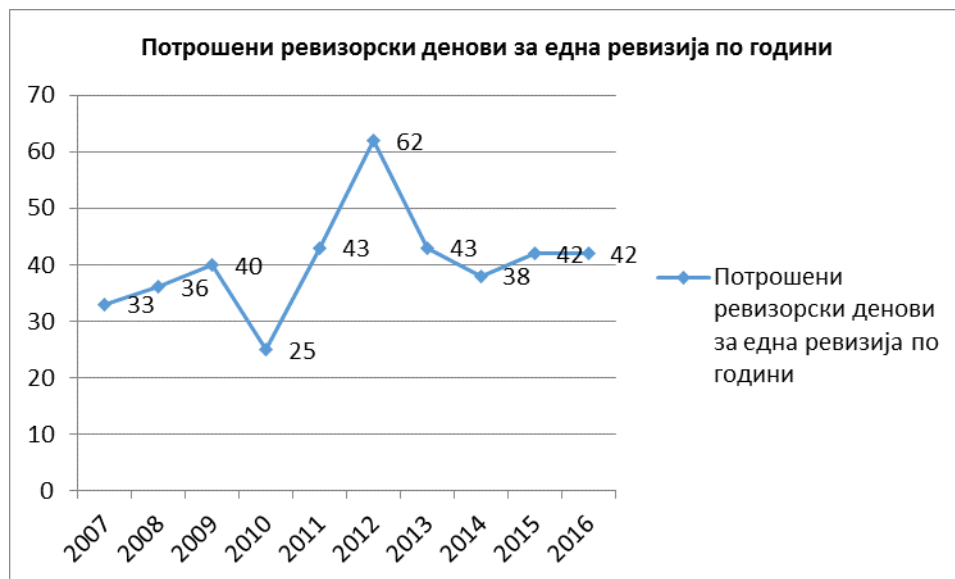

Дадените и реализираните препораки по години се прикажани на следниот графикон:

Единиците за внатрешна ревизија на локално ниво во 2016 година извршиле 138 ревизии за кои потрошиле 5.853 ревизорски денови, односно 42 ревизорски денови просечно што е идентично во однос на претходната година.

Бројот на потрошени ревизорски денови за една ревизија по години е прикажан на следниот графикон:

4.2.2.1 Постигнат напредок во внатрешната ревизија на локално ниво во 2016 година во однос на претходната година

Од податоците во доставените годишни извештаи за функционирањето на внатрешната ревизија и евиденцијата во Централната хармонизациона единица, во 2016 година констатирано е следното:

- зголемување на бројот на внатрешни ревизори за 1,5 % (од 68 на 69);
- зголемување на бројот на општини кои доставиле извештај за

извршените ревизии и активностите на внатрешната ревизија за 6,1 % (од 49 на 52);

- намалување на бројот на препораки за кои единиците за внатрешна ревизија не доставиле податок за нивната реализација за 3,6 процентни поени (од 13,4 % на 9,8%) и
- зголемување на делумно реализираните препораки за 4,7 процентни поени (од 11% на 15,7%).

4.2.2.2 Утврдени слабости во внатрешната ревизија на локално ниво во 2016 година во однос на претходната година

За 2016 година констатирани се следните слабости во воспоставувањето и функционирањето на внатрешната ревизија на локално ниво:

- намалување на бројот на планирани ревизии за 4,8% (од 189 на 180),
- намалување на бројот на извршени ревизии за 3,5% (од 143 на 138),
- намалување на бројот на дадени препораки за 20% (од 966 на 772),
- зголемување на нереализираните препораки за 1,8 процентни поени (од 22% на 23,8%) и
- намалување на реализацијата на планираните ревизии за еден процентен поен (од 75,6 % на 74,6%).

4.3 Спроведена сертификација на внатрешните ревизори

Во рамки на проектот „Обука на внатрешни ревизори во јавниот сектор“ бројот на сертифицирани внатрешни ревизори во јавниот сектор се зголеми за 9 лица со што вкупниот број на овластени ревизори во јавниот сектор во Република Македонија изнесува 86, од кои 4 лица поседуваат CGAP сертификат, а 82 се со CIPFA меѓународен сертификат.

4.4 Поединечни извештаи

Врз основа на доставените годишни извештаи за извршените ревизии и активностите на внатрешната ревизија, Министерство за финансии - Секторот за јавна внатрешна финансиска контрола изготви поединечни извештаи за субјектите од јавниот сектор на централно и локално ниво (Прилог II/3: Поединечни годишни извештаи за извршените ревизии и активностите на внатрешната ревизија на централно ниво и Прилог II/4: Поединечни годишни извештаи за извршените ревизии и активностите на внатрешната ревизија на локално ниво).